

АКАТИСТ СВЕТОМ АПОСТОЛУ И ЕВАНЂЕЛИСТИ МАТЕЈУ

16. / 29. новембар

Кондак 1.

Теби, од Бога изабраном апостолу и еванђелисти, похвални песмопој из дубине срца приносимо, и као онеме који имаш велику слободу код Господа, молитвени вапај уносимо, да нас избавиш од свих грехова и страсти, и просветлиш еванђелском светлошћу, како би могли да ти радосно кличемо: Радуј се, свети апостоле и еванђелисто Матеје, Небеска трубо Христова!

Икос 1.

Господ Сведржитељ, створивши Анђеле Небеске, и на Земљи уздиже људе подобне Анђелима, међу којима ти тако лучезарно сијаш, свети апостоле и еванђелисто Матеје. Јер онакву Божанску премудрост у Светом Еванђељу твоме могли су да напишу само Анђели, или они који су њима слични. И ти си анђелским језиком, за сву вечност, записао најлепшу вест под небом, да је Исус из Назарета Онај о Коме су Пророци говорили, Господ Христос, Спаситељ рода људскога од греха, смрти и сатане. Зато ти благодарно кличемо:

Радуј се, јер си анђелским језиком написао Еванђеље Христово!
Радуј се, јер се људи уподобљавају Анђелима читајући Свето Еванђеље твоје!
Радуј се, јер анђелском ревношћу проповедаше речи Христове!
Радуј се, јер у теби све анђелско беше!
Радуј се, јер Анђели примише свету душу твоју када изађе из тела!
Радуј се, јер си угледао Онога Кога су Пророци претсказали!
Радуј се, јер си речи Божанске премудрости из Христових уста слушао!
Радуј се, јер си од Господа Тајне Неба научио!
Радуј се, јер си мученички за Христа пострадао!
Радуј се, свети апостоле и еванђелисто Матеје, Небеска трубо Христова!

Кондак 2.

Ти, свети Матеје, би рођен у Капернауму, на обали Генисаретског језера, у време када и Господ Христос би рођен, и када су сва племена земаљска, а највише јеврејски народ твој жудно очекивали Спаситеља, појући са чежњом: Алилуја!

Икос 2.

Отац твој, свети Матеје, би богат и угледан грађанин и даде те да се учиш школи. А када одрасте, ти би постављен од Римљана за цариника и сакупљача пореза од свога народа. Међутим, занимање твоје је било омрзнуто код Јевреја, и такве људе су они мрзили као незнабошце и тешке грешнике. Али ти си срцем осећао да ћеш једнога дана радити узвишенији посао, који ће бити на корист народа твога. Зато ти певамо овако:

Радуј се, јер си од грешника постао апостол Христов!
Радуј се, јер те је Христос из таме на светлост извео!
Радуј се, јер те је Бог избавио од зла овога света и Себи на службу призвао!
Радуј се, јер ти је Господ Христос дао обећање Царства Небеског!

Радуј се, јер си Бога у телу гледао!
Радуј се, јер си светлошћу Христовом обасјан!
Радуј се, јер се Господ вечно настанио у срце твоје!
Радуј се, јер си имао Учитеља над учитељима!
Радуј се, јер си са Господом Христом често беседио!
Радуј се, свети апостоле и еванђелисто Матеје, Небеска трубо Христова!

Кондак 3.

Једном када ти, свети Матеје, сеђаше на царини, наиђе Господ праћен многим народом, и угледавши те рече: “Хајде за Мном!”. Те Божије речи сиђоше до дна твога срца, и ти радосно пође за Христом, кличући усхићено: Алилуја!

Икос 3.

Срце твоје, свети Матеје, озари Божанска светлост и неописана радост, те позва Господа да буде гост у кући твојој, где приреди велику гозбу у ту част. За време трпезе лукави књижевници и фарисеји запиташе ученике Христове зашто Учитель њихов једе и пије са грешницима и цариницима, кад је то Јеврејима забрањено. А Сведобри Господ, пун љубави и милосрђа, мудро им одговори: “Ја нисам дошао да зовем праведнике, но грешнике на покајање”. Ове речи Његове веома обрадоваше и тебе, и пријатеље твоје, али теше и нас грешнике, који ти кличемо:

Радуј се, јер је Господ у теби чисто срце видео!
Радуј се, јер остави све и пође радосно за Христом!
Радуј се, јер си од цариника постао еванђелиста!
Радуј се, јер си оставивши земно, стекао небројено Небеско благо!
Радуј се, јер си врлинама узишао на гору високу!
Радуј се, јер си проповедао спасоносну науку Христову!
Радуј се, јер си постао друг Христов!
Радуј се, јер те прославља Васељена!
Радуј се, јер си многе привео Христовој љубави!
Радуј се, јер си Еванђељем својим обрадовао цео свет!
Радуј се, свети апостоле и еванђелисто Матеје, Небеска трубо Христова!

Кондак 4.

Од тога времена, ти свети Матеје, остави дом и имање, и самог себе и сав живот свој предаде Господу на дар. Ти од тада пође за Христом, не одвајајући се од Њега до смрти Његове, непрестано појући: Алилуја!

Икос 4.

Ускоро се оствари Божија замисао од вечности, и ти, свети Матеје, би увршћен у Дванаесторицу Светих Апостола Христових. Заједно са другим ученицима, ти си пратио Господа на свим путовањима Његовим, гледајући безбројна чудеса која је учинио, дивећи се сили и љубави Божијој коју је изливао на несрећни и болесни народ који Га је стално окруживао. Зато ти благодаримо овако:

Радуј се, несаломиви стубе Вере Христове!
Радуј се, јер си имао Божански разум!
Радуј се, јер те је Бог учинио да постанеш светлост света!

Радуј се, јер си просветио Васељену Еванђељем својим!
Радуј се, проповедниче Божанске истине!
Радуј се, јер си обасјан зрацима Тросунчаног Бога!
Радуј се, слуго Божанске Премудрости!
Радуј се, светлости Цркве Христове!
Радуј се, јер си се Господу Христу уподобио!
Радуј се, свети апостоле и еванђелисто Матеје, Небеска трубо Христова!

Кондак 5.

Све вас, Апостоле, свети Матеје, Господ Христос је обдарио силом да изгоните нечисте духове из људи и да исцељујете народ од сваке болести и немоћи, и послао вас је изгубљеним овцама дома Израилјевог. И ви радосно, двојица по двојица, пођосте да проносите реч Божију, појући: Алилуја!

Икос 5.

А када се вратисте, свети апостоле Матеје, пуни среће и усхићења, и када рекосте Господу да вам се и зли духови покоравају, Он вам на то одговори: “Не радујте се што вам се духови покоравају, него се радујте што су имена ваша написана на Небесима”. И ви, схвативши речи Његове, заблагодаристе смирено Божијој свемудрости. Зато ти узносимо ове похвале:

Радуј се, Тајне Христове објављење!
Радуј се, Господње воље остварење!
Радуј се, болесних душом оздрављење!
Радуј се, од ђавола заробљених избављење!
Радуј се, помрачених срца просветљење!
Радуј се, небројених грешника спасење!
Радуј се, Божанског Духа озарење!
Радуј се, пробуђених душа умиљење!
Радуј се, покајаних грешника преумљење!
Радуј се, свети апостоле и еванђелисто Матеје, Небеска трубо Христова!

Кондак 6.

Ти, свети Матеје, три године за Господом Христом хођаше, учаше од Њега Тајне Неба, и на крају, удостоји се да будеш сведок Тајне Вечере, најузвишеније Тајне Христове, када се причести из руке Господње, Телом и Крвљу Његовом, благодарно појући са осталим Апостолима: Алилуја!

Икос 6.

Али већ у току те свете ноћи, Господ твој, свети Матеје, би предан од безбожног Јуде крволочним Јеврејима, који Га следећег дана разапеше на Крсту. О, страшног ли безумља! Свемилостивог Бога разапеше између два разбојника! Али неизмерну тугу твоју замени васкршња радост, јер Господ устаде из мртвих, и победи смрт. У тој радости, ти гледаше Васкрслог Господа и када се вазнесе на Небо, завршивши Своју земаљску мисију. Зато ти радосно и кличемо:

Радуј се, јер си на Тајној Вечери присутан био!
Радуј се, сведоче небројених чудеса Божијих!

Радуј се, јер нас храниш Божанском науком!
Радуј се, јер си благовестио величанства Божија!
Радуј се, јер си Небеску науку Земљи говорио!
Радуј се, јер си таму неверја одагнао светлошћу Еванђеља Христовог!
Радуј се, јер си васкрсење Христово свету објавио!
Радуј се, путовођо заблуделих ка спасењу!
Радуј се, јер си на првој Светој Литургији био!
Радуј се, свети апостоле и еванђелисто Матеје, Небеска трубо Христова!

Кондак 7.

После силаска Духа Светога на вас, свети Матеје, ти са осталим Апостолима проповедаше у Јерусалиму и околини Христово вечно Еванђеље, учећи сународнике своје да само Васкрслем Христу кличу: Алилуја!

Икос 7.

А када си требао да одеш на проповед Еванђеља другим народима, свети Матеје, јерусалимски Хришћани и Апостоли те замолише да им запишеш о делима и учењу Господњем, и ти им удовољи, па написа прво Свето Еванђеље Господа Исуса Христа, на радост свих Хришћана до скончанија Века. Зато ти благодаримо овако:

Радуј се, јер си први у свету Благу Вест Христову објавио!
Радуј се, јер си се удостојио да напишеш Божије Еванђеље!
Радуј се, јер си дубином духа спознао неизрециве тајне Божије!
Радуј се, јер си као неболетни орао узлетео на висине Богословља!
Радуј се, јер си небеса покрио врлинама!
Радуј се, јер си благовестио спасење људско од греха, смрти и ђавола!
Радуј се, тајниче Христовог Еванђеља!
Радуј се, јер си украсио Цркву Христову!
Радуј се, јер си Свету Тројицу свету објавио!
Радуј се, свети апостоле и еванђелисто Матеје, Небеска трубо Христова!

Кондак 8.

После Јерусалима, ти си, свети Матеје, благовестио светлост Еванђеља по Македонији, Сирији и Персији, а после тога на тебе паде коцка да проповедаш по Етиопији, да просвећујеш многобошце и да их учиш да поју Троједином Богу: Алилуја!

Икос 8.

Вођен Духом Светим ти, свети Матеје, дође црнокожним и звероподобним Етиопљанима, и обративши неколико душа Богу, постави им за епископа сапутника свога Платона, саградивши им малу цркву. После тога ти узиђе на једну гору, боравећи тамо у посту, молећи усрдно Господа да обрати Себи овај незнабожни народ. Зато и ми теби усрдно појемо:

Радуј се, јер си незнабошце Господу Христу обраћао!
Радуј се, јер си неразумне разуму приводио!
Радуј се, јер си свима проповедао да Исус из Назарета заиста јесте Христос!
Радуј се, јер си идолопоклоништво Благом Вешћу одагнао!
Радуј се, проповедниче благодати Христове!

Радуј се, јер си Тајну Божијег спасења објавио људима!
Радуј се, јер си свим народима благовестио долазак Христов у свет!
Радуј се, јер си прослављен за сву вечност!
Радуј се, јер си добио власт од Бога да разрешујеш људске грехе!
Радуј се, свети апостоле и еванђелисто Матеје, Небеска трубо Христова!

Кондак 9.

Услишивши молитве твоје, теби се, свети Матеје, јави Сам Господ Христос у облику дивног младића, па ти даде чудотворни жезал, да са њим обратиш многе Етиопљане Богу, и да их научиш да поју: Алилуја!

Икос 9.

И Анђели беху зачуђени, и немаху речи да искажу задивљеност народа, када ти, свети Матеје, дође у град пред цркву, и забоду у земљу жезал који ти Господ даде. На очиглед свих, тај жезал одједанпут постаде велико дрво са дивним плодовима, и поред њега потече извор воде. Видећи то чудо, силни народ се слеже, и поверовавши проповеди твојој, крстише се и постадоше Хришћани. Због тога прими од нас ове похвале:

Радуј се, јер си безбројна чудеса силом Христовом учинио!
Радуј се, Богодуховно перо Господње!
Радуј се, јер си неразумне безбожнике разуму привео!
Радуј се, јер си мрежом Христове благодати уловио многе словесне душе!
Радуј се, јер си умом проникнуо Божије дубине!
Радуј се, јер си постао дом Духа Светога!
Радуј се, јер си Цркву обогатио Еванђељем Христовим!
Радуј се, јер ти је Господ ноге опрао!
Радуј се, јер ти је Господ и душу исцелио!
Радуј се, свети апостоле и еванђелисто Матеје, Небеска трубо Христова!

Кондак 10.

Убрзо потом ти си, свети Матеје, силом Господњом исцелио од злог демона жену и сина кнеза тога града, па си их потом и крстио, а они обрадовани због тога, запеваше: Алилуја!

Икос 10.

И кнез се у почетку обрадова, али касније нахушкан од ђавола, он се разјари, те посла војнике да те заробе. А када они онемогућени силом Божијом то не могаше, пође он сам да те ухвати. Међутим, њега Господ ослепи, и ти га, свети Матеје, чудесно исцели. Будући помрачен духом, он то приписиваше враџбинама, па нареди да те спале у огњу. Али, сила Божија те сачува, и ти уопште не би опаљен огњем. Задивљени тим чудом, ми ти појемо:

Радуј се, јер ти је Господ Христос подарио моћ да победиш мучитеља!
Радуј се, јер си демонску силу погазио!
Радуј се, јер си Божанске истине у Светом Писму записао!
Радуј се, јер си благодат исцељења многима источио!
Радуј се, јер си као муња васељеном Господа Христа објавио!

Радуј се, јер си се украсио Божанским венцем у Царству Небеском!
Радуј се, јер са Анђелима предстојиш престолу Божијем!
Радуј се, јер си безбројна чудеса Божија објавио!
Радуј се, јер си од Господа Христа Духа Светога примио!
Радуј се, свети апостоле и еванђелисто Матеје, Небеска трубо Христова!

Кондак 11.

Тада кнез нареди да начине још већи огањ, и да те, свети Матеје, одозго поливају врелом смолом. Међутим, тебе ни то не повреди, него ти учини још многа чудеса, и сатворивши молитву, мирно предаде душу своје Учитељу и Господу, појући благодарно: Алилуја!

Икос 11.

Удивљен због свега, кнез нареди да се спреми златни одар, и да часно тело твоје, свети Матеје, положи у њега. Али пошто још не беше потпуно уверен у силу Божију, он рече да се начини железни сандук у који ставише тело твоје, и да га баце у море. Па ако га Бог сачува, рече, он ће онда поверовати у Христа. И када се и то чудо деси, те море избаци сандук на обалу, кнез одистински поверова у Христа, крсти се, а касније постаде и епископ тога града. Зато због свих тих чуда прими од нас ове похвале:

Радуј се, јер си се уселио у Христове Божанске обитељи!
Радуј се, јер свете иконе твоје многе храмове красе!
Радуј се, јер си се показао ко светилник новог живота!
Радуј се, јер си се смерно покорио Свецару Христу!
Радуј се, јер Еванђељем твојим Господа Христа спознасмо!
Радуј се, јер си Богочовека очима својим гледао!
Радуј се, јер си Његовим светим стопама ходио!
Радуј се, јер си Господњи апостол био!
Радуј се, јер си уписан у књигу Вечног Живота!
Радуј се, свети апостоле и еванђелисто Матеје, Небеска трубо Христова!

Кондак 12.

Свето дело твоје, свети апостоле и еванђелисто Матеје, и неизмерна љубав твоја према Господу Христу, кроз векове је приводила милионе људи спасењу, и надањивала их да због тога благодарно поју: Алилуја!

Икос 12.

А Свето Еванђеље твоје, свети еванђелисто Матеје, све од Неба изаткано, све Господом Христом обасјано, као сунце на небу, светли свима који на Земљи у мраку греха и смрти траже живот вечни. Јер оно велегласно обзнањује истину да је Бог постао Човек и да је смрћу Својом искупио све људске грехе, а да је васкрсењем Својим отворио врата Царства Небеског сваком ко поверује у Њега, крсти се и држи заповести Његове. Зато прими од нас ове речи благодарности:

Радуј се, јер си безбројна Божија чуда гледао!
Радуј се, јер си благодаћу Духа Светог освећен!
Радуј се, јер си се из руке Господње причестио!
Радуј се, јер си проповедао о Царству Божијем!

Радуј се, јер си благовестио о Ономе о Коме су Пророци писали!
Радуј се, јер си Еванђељем својим вечност објавио!
Радуј се, јер си са Господом Христом три године заједно провео!
Радуј се, јер си тугу света одагнао радошћу Светог Еванђеља!
Радуј се, јер си видео Васкрелог Господа Христа!
Радуј се, свети апостоле и еванђелисто Матеје, Небеска трубо Христова!

Кондак 13.

О, свети апостоле и еванђелисто Матеје, прими ове наше мале речи хвале, и просвети нас и освети силом Светог Еванђеља, како би се и ми удостојили Царства Небеског, и како би тамо са свима Светима радосно запевали: Алилуја!

(Овај кондак се чита три пута, па затим поново: икос 1. и кондак 1. и онда молитва, на крају.)

Молитва

О, свети Матеје, апостоле и еванђелисто Христа Бога, златно перо Духа Светога, неболетни орле Очеве Божанске премудрости, Анђеле који си тело људско носио, светлости света и надо наша Небеска!

Ти си темељ Цркве Христове! Ти си Христу близак као мало ко од земнородних, и ти имаш слободу пред Њим превелику. Због тога ти можеш што многи не могу, ти можеш чак и из пакла да нас избавиш молитвама својим. Знајући све то, припадамо пред свету икону твоју, целивајући је и сузама обливајући, просећи од тебе, апостола Христовог, друга Христовог, да се сажалиш на нас, да нас погледаш са Небеса, и да нам помогнеш да се спасемо, да у Небески Јерусалим уђемо, да синови Царства Божијег постанемо.

Помози нам, свети Матеје, да испунимо оне величанствене речи Христове са Горе Блаженства, и да постанемо кротки, милостиви, чистог срца, правдољубиви и миротворци, и да сваку неправду и злу реч коју нам кажу Христа ради примамо са благодарношћу. Јер молитвом, постом и покајањем се стиже до врата Раја, али их милостиња и чисто и скрушено срце отварају.

Нека свете молитве твоје помогну да речи Еванђеља Христовог нају пут до срца наших, како би се и у нама распалила огњена љубав према Господу. Јер ко не заволи Господа Христа у овоме свету, барем делићем љубави којом си Га ти волео, свети Матеје, ко Га не настани у срцу своме, како да се нада да ће Господ њега настанити у Царству Своме.

О, када би и ми, као ти, свети Матеје, чувши глас Господњи, оставили све и пошли за Њим, не осврћући се за прошлим животом. Када би и ми имали снаге да оставимо ове сујетне бриге и трулежно благо, и да уздигнемо очи ка Небесима. Јер тамо, тамо је вечна Отаџбина наша, тамо је крај пута нашег, тамо је једини циљ живота нашег, тамо смо сви призвани да дођемо.

А знамо да смо грешни, да нисмо достојни ниједне милости Божије, па ни Царства Небеског, али и знамо да Господ није дошао због праведника, него због грешника у овај свет, па се као давленици хватамо за спасоносну сламку светих молитава твојих. Сажали се на нас, свети Матеје, као што се Господ сажалио на тебе, када те је призвао Себи, и удахни у нас дах вечнога живота, како би остатак земног живота проживели Богоугодно, испуњавајући све заповести Еванђеља Христовог.

А на крају пута, када наступи час преласка нашег у свет духова, буди поред нас, верни апостоле и еванђелисто Христов, и проведи нас поред злих демона, штитећи нас од злобе њихове, и доведи нас пред лице Господње, да Му се смерно поклонимо, и прославимо Најсветије Име Његово, Оца и Сина и Светога Духа. Амин.